

Monitorul

Ziarul oficial al Municipiului Timișoara

Anul XXII, Nr. 212, Februarie 2024

12 pagini, Tiraj: 100.000 buc.

Primăria Timișoara investește în infrastructura sportivă a orașului

p. 3

Timișoara suntem toți

O comunitate e suma celor care o alcătuiesc. Acțiunile fiecăruia se răsfrâng asupra binelui sau mai puțin binelui colectiv. Timișorenii au fost mereu mândri de orașul lor și vrem să păstrăm asta.

Este nevoie, însă, de efortul nostru, al tuturor. Mândria de a fi timișorean nu se reduce la poze frumoase pe social media. Înseamnă și implicare. Arătăm că ne iubim orașul atunci când colectăm selectiv deșeurile, când nu aruncăm gunoaie pe domeniul public și le atragem și altora atenția să nu o facă. Ne arătăm mândria de a aparține cetății când participăm voluntar la un proiect civic, social, cultural sau caritabil, când alegem să plantăm un copac în loc să stăm la televizor sau când ne educăm copiii să devină cetățeni responsabili. Avem dreptul să criticăm, dar avem și obligația să contribuim la felul în care evoluează orașul.

Timișoara este acasă pentru noi, cei care o locuim și o iubim. Să păstrăm acest „acasă” așa cum ne place - un loc curat, civilizată, unde bunul simț este măsura tuturor lucrurilor.

Stadion nou și săli de sport moderne pentru elevi

Sportul este unul dintre domeniile în care s-a investit prea puțin în Timișoara, iar locuitorii orașului, mai ales copiii, trebuie să aibă posibilitatea de a face mișcare. Aflați mai multe despre proiectele în curs de desfășurare,

în pagina 3

Foto: Proiectul noului stadion - „Arena Erofi Timișoarei”

Proiectul de buget al Timișoarei: cifre record pentru educație, sănătate, întreținerea parcurilor și a spațiilor verzi

Bugetul propus răspunde ambițiilor de dezvoltare ale orașului și asigură un spațiu funcțional pentru toți cetățenii. Câți bani și pentru ce proiecte? Aflați din

pagina 10

Parcări în loc de garaje, în 5 cartiere din Timișoara

p. 2

Interviu cu scriitoarea Adriana Babeți

Capitala Europeană a Culturii - un capital pentru toți timișorenii

p. 4

Bulevardul Cetății, o arteră modernă și funcțională. Tramvaiele 4 și 7 și-au reluat circulația

p. 7

Parcări în loc de garaje, în 5 cartiere din Timișoara

Continuăm demersurile pentru îmbunătățirea calității vieții în oraș. Peste 200 de garaje vechi din Timișoara, majoritatea nefolosite în scopul în care au fost construite, vor fi demolate. În locul acestora se vor amenaja noi spații de parcare, zone verzi, căi de acces, trotoare, adăposturi pentru biciclete sau locuri de joacă.

Cartierele vizate sunt Lipovei, Aradului, Modern, Șagului și Martirilor. „Avem, mai ales în cartierele de blocuri, o mare presiune pentru mai multe locuri de parcare, dar și pentru amenajarea de spațiu public de calitate. În această etapă, intervenim în cinci cartiere din Timișoara, unde am început procedurile legale pentru desființarea de baterii de garaje. Urmează demolarea a 231 de garaje, curățarea și reamenajarea zonelor. Estimăm crearea a peste 300 de locuri de parcare, dar și plantarea de arbori și amenajarea de noi spații verzi pe locul acestor garaje”, a anunțat primarul Dominic Fritz.

Cartierele cu blocuri de locuințe din Timișoara, edificate în perioada anilor 1970-1989 au beneficiat de spații de par-

Garaje vechi ce urmează să fie demolate

care, raportat la numărul de autoturisme din acea perioadă. În ultimele decenii, numărul de autovehicule din oraș a crescut semnificativ și se impune modernizarea infrastructurii, atât pe străzi cât și în zonele de parcare de lângă blocuri.

Pentru a se putea demara procedura de demolare a garajelor, terenurile vor fi declarate ca fiind de interes public local.

Garajele vizate se află în: zona străzi-

lor Felix și Cugir – cartierul Aradului; zona Intrarea Sunetului – cartierul Lipovei; zona străzii Silistra – cartierul Lipovei; zona străzii Martir Gheorghe Nuțu loțcovici – cartierul Lipovei; zona străzii Eugen Pop – cartierul Modern; zona Intrarea Munților – cartierul Șagului și zona străzii Meziad din cartierul Girocului.

Întâlniri cu cetățenii pentru stoparea abandonului de deșuri

Deșeurile abandonate sunt o problemă atât pentru mediu, cât și pentru sănătatea locuitorilor și aspectul orașului. Deoarece ne dorim să găsim soluții cât mai eficiente pe termen lung, împreună cu cetățenii, am organizat o primă întâlnire pe această temă, în Fratelia.

Locuitorii cartierului au semnalat că în zona străzilor Cercului – Dimineții – I. P. Pavlov, sunt aruncate frecvent deșuri.

La întâlnire au participat cetățeni, repre-

zentanți ai Primăriei Timișoara, inclusiv managerul de cartier, Serviciului Protecția Mediului, Managementul Deșeurilor și Salubritate etc.

S-a constatat existența unei rampe ilegale de deșuri, iar din discuțiile purtate cu cetățenii a reieșit că abandonul gunoierului se face în principal din mașini care opresc la semnul de circulație STOP. În urma discuțiilor, s-a convenit că o soluție eficientă ar fi montarea unei camere de supraveghere video și amplasarea unui panou de avertizare despre interdicția abandonului de

deșuri. Panourile de informare sunt în curs de achiziționare, iar Poliția Locală Timișoara urmează să monteze camere de monitorizare pe strada Dimineții la colț cu I.P. Pavlov.

Soluții concrete pentru un oraș curat

În cadrul aceleiași întâlniri s-a constatat că pe terenul limitrof UAT Timișoara învecinat cu UAT Giroc (localitatea Chișoda) există abandonate deșuri din construcții și amestecate. Primăria Timișoara a transmis Primăriei Giroc o adresă pentru a solicita luarea de măsuri pentru remedierea acestei situații.

Conform datelor noastre, există un total de 68 de locații în Timișoara unde se înregistrează frecvent abandon de deșuri. Ne propunem să găsim soluții pentru prevenirea și eradicarea definitivă a acestui fenomen. Deja au fost înregistrate rezultate pozitive în ceea ce privește stoparea abandonului de deșuri în două locuri, și anume pe strada Rădulescu la colț cu Odobescu și pe bd. 16 Decembrie. Aceste rezultate au fost obținute prin organizarea unor activități de supraveghere de către echipe mixte ale Primăriei Timișoara și Poliției Locale.

Facem apel la toți timișorenii să ne sprijine în efortul de a diminua fenomenul abandonului de deșuri și de a menține un mediu curat și sănătos în oraș.

Intersecția străzilor Dimineții și I.P. Pavlov

Primăria Timișoara investește în infrastructura sportivă a orașului

Stadion nou și săli de sport moderne pentru elevi

Sportul este unul dintre domeniile în care s-a investit insuficient în Timișoara. Orașul are doar 14 săli de sport, infrastructura sportivă școlară e deficitară, iar construirea unui stadion modern a rămas până acum la stadiul de promisiune. Primăria Timișoara și-a luat angajamentul de a schimba aceste lucruri, iar rezultatele încep deja să se vadă.

Proiectul noului stadion - „Arena Eroii Timișoarei”

Cea mai nouă veste bună este că orașul va avea, în sfârșit, un nou stadion, la standarde internaționale. „Arena Eroii Timișoarei” va fi construit în Calea Buziașului, pe o suprafață de 9.000 mp și va avea o capacitate 10.101 locuri pentru spectatori. Lângă viitorul stadion va fi amenajat și un parc cu loc de joacă, precum și o parcare cu peste 450 locuri, care va putea fi folosită și de locuitorii din zonă.

Proiectanții au finalizat documentația pentru autorizarea lucrărilor de construire, iar ordinul de începere va fi emis în cel mai scurt timp, pentru ca firma contractată să înceapă lucrările propriu-zise.

„Am semnat autorizația de construire pentru noul stadion și am pus bani în bugetul de anul de față pentru construcție. Vom trece direct la execuție pentru că prin licitația de anul trecut am selectat deja constructorul. E un proiect pentru întreaga comunitate, pentru că pe lângă stadion construim un parc, un loc de joacă și o parcare de mari dimensiuni. Toate costurile le suportăm din bugetul local. E un efort financiar foarte mare, dar Timișoara are nevoie ca de aer de infrastructură sportivă”, a spus primarul Timișoarei, Dominic Fritz.

Viitorul stadion va putea găzdui atât competiții oficiale de fotbal, cât și antrenamentele echipelor din centrele de copii și juniori. De asemenea, acesta va fi o locație optimă pentru evenimente și concerte mari, atunci când nu sunt organizate competiții sportive.

Termenul de execuție este de 28 de luni de la începerea lucrărilor. Valoarea investiției este de 115 milioane de lei, bani de la bugetul local.

„Vom putea practica mai multe sporturi”

Una dintre cele mai mari bucurii a elevilor de la Școala Gimnazială Nr. 25 este că vor avea suficient spațiu și vor putea practica mai multe sporturi. Până la construirea noii săli de sport, care este finalizată și va putea fi în curând folosită de copii, făceau sport într-o sală de curs.

Investiția a presupus construirea sălii, de la zero și amenajarea curții exterioare, care cuprinde un teren de fotbal, baschet sau handbal, cu nocturnă.

„Am absolvit această școală, am făcut clasele I-VIII aici. Făceam sport într-o sală de clasă care purta denumirea de sală de sport. Nu avea bănci, avea doar spaliere, saltele și lada de sărit. Făceam și câte două clase sport acolo, în același timp. Era cam înghesuială, dar acelea erau condițiile pe timp nefavorabil. În rest, aveam terenul de sport, dar și acela era din 1977, de când s-a construit școala. Era un teren betonat și accidentat. De când sunt director, am luat legătura cu primăria să facem o sală de sport, pentru că era o problemă stringentă a școlii. A crescut și numărul de copii, iar condițiile nu mai făceau față”, a spus Cristina Filip, directoarea școlii.

Noua sală de sport va deservi întreaga comunitate din zona Girocului.

Noua sală de sport de la Școala Gimnazială Nr. 25

„Va fi o sală care va deservi atât școala, cât și comunitatea. M-au contactat foarte multe cluburi și asociații sportive, antrenori de diverse sporturi, din Timișoara, care ar dori să își desfășoare activitatea aici. Mi-am dat seama că nu eram doar noi deficițari la acest capitol, ci și alții”, a mai adăugat Cristina Filip.

Iarina este elevă a școlii, îi place sportul, face karate și dansuri și spune că noua sală de sport e „superbă”. „E mare, spațioasă, se vede că s-a investit mult, dar va avea și mult succes. Mai demult făceam sport într-o sală de clasă mai mică. Acum vom avea loc mai multe clase. Chiar dacă va fi frig sau va ploua, vom avea unde să facem orele.”

„Vom putea să facem mai multe sporturi, inclusiv afară și cu copii de la alte școli. Avem

și un spațiu pentru copii mai mici, toalete și vestiare. Nu mai trebuie ca înainte de ora de sport să ne înghesuim la baie, să ne schimbăm”, a adăugat și Ruxi.

Interiorul noii săli de sport

„Noua sală de sport e foarte mare. Am aflat că vom avea echipamente inclusiv pentru gimnastică. Un alt lucru bun pe care l-am observat este că cei care nu pot face sport vor avea bănci pe care să stea. Înainte stăteam pe jos, pe geți sau pe ghiozdane”, a zis Sofia.

Proiecte finalizate și în curs de realizare

Anul trecut s-au încheiat lucrările de renovare și la **Grădinița cu Program Prelungit Nr. 33**, din zona Tipografilor. Grație investiției, copiii au și o sală de sport nouă în care pot face mișcare.

„Înainte de începerea lucrărilor am avut patru săli de clasă, din care două au fost împărțite. Acum avem opt săli de clasă, cu bloc alimentar, cu magazii de alimente, cabinet medical cu izolator, tot ce este necesar unei grădinițe cu program prelungit. Avem și o sală mare de sport, pe care o folosim cu mare plăcere și bucurie, pentru că înainte nu aveam. Avem și practicanți de la Liceul Pedagogic, care își desfășoară activitățile de educație fizică împreună cu doamnele educatoare. În plus, acolo ținem serbările și alte activități extracurriculare”, a precizat Angela Borlovan, directoarea grădiniței.

De condiții moderne pentru sport și mișcare se bucură și comunitatea din Kuncz. Centrul Cultural și Educațional finalizat anul trecut dispune de o sală de sport modernă, unde locuitorii cartierului pot lua parte la diverse activități sportive.

Demersul de a reanima viața sportivă la Timișoara continuă. Sute de elevi vor avea în curând posibilitatea de a face sport în condiții decente.

„Infrastructura de sport pentru copii e o mare durere a Timișoarei. De aceea, construim alte săli de sport la școlile din cartierele timișorene. Educație fără sport nu se poate”, a mai sus primarul orașului.

Interviu cu scriitoarea Adriana Babeți

Capitala Europeană a Culturii - un capital pentru toți timișorenii

Adriana Babeți este unul dintre numele pe care le-am auzit de multe ori în 2023. În anul Capitalei Europene a Culturii a avut loc lansarea *Dicționarului romanului central-european din secolul XX*, un curajos demers literar, ce a implicat o muncă imensă de cercetare, pe care l-a coordonat. De asemenea, a făcut parte din echipa proiectului *Timișoara. Harta secretă: oameni și locuri*. Și acestea sunt doar două dintre proiectele sale recente, despre care am aflat mai multe din discuția noastră. Altele sunt pe cale să se întâmple, pentru că, spre bucuria timișorenilor și nu numai, și 2024 se arată a fi un an plin.

Pentru Timișoara, 2023 a fost un an important. Acum că s-a încheiat, că avem o perspectivă mai largă asupra sa, cum ați descrie anul Capitalei Europene a Culturii? Ce s-a schimbat și, mai important, cu ce rămânem?

În primul rând, câștigarea titlului a fost o imensă șansă. A durat mult prea mult până să fie pus în operă, dar asta o fost o altă șansă, nesperată și nedorită într-un fel. Pandemia a mai dat un răgaz, un fel de interval de respiro. A venit o echipă nouă, cu o altă abordare, cu un alt tip de management și de energie. Centrul de proiecte, toate instituțiile, asociațiile, fundațiile au conlucrat în beneficiul orașului. Nu pot să uit freacă din noaptea deschiderii, imensa bucurie a oamenilor. Iar starea asta de însuflețire s-a păstrat.

Formularea pe care am găsit-o nu e spectaculoasă, dar cred că se potrivește foarte bine: Timișoara – Capitală culturală a fost, este și va rămâne un capital pentru toți. Tot ceea ce orașul avea ca potențial creativ, din toate domeniile, a devenit realitate. Tot ceea ce era în „gena” orașului și-a găsit momentul optim de activare, de dinamizare și astfel au ieșit la iveală lucruri nesperat de bune. Au fost foarte multe evenimente, unele s-au suprapus, dar acum apele s-au limpezit și există o perspectivă. O parte din programe vor continua, deoarece rămâne o moștenire foarte prețioasă care trebuie, la rândul ei, gestionată, regândită.

Toți am putut constata ce potențial excepțional au activat artele legate de imagine. Artele vizuale pur și simplu au strălucit prin evenimentele de anvergură internațională de la Muzeul Național de Artă, de la ArtEncounters, de la Garnizoană și Cazarmă, până la galeriile private sau Muzeul Apei. Dar și filmul a fost primit altfel, pentru că s-au deschis noi cinematografe. „Victoria” și „Timiș” sunt mai tot timpul pline, deoarece au programe foarte bine concepute.

Le-aș face pace parte și arhitecților, care au participat din plin la noua imagine a orașului prin proiectele lor îndrăznețe, cum ar fi mult premiata grădină verticală din Piața Operei, chiar dacă a stârnit atâtea discuții. Deși nu a ținut neapărat de programul Capitalei Culturale, încet-încet au căzut și pânzele acelea

În timpul turului ghidat „Apele ascunse”

de pe case, care protejau vederea de un spectacol destul de deprimant, și au răsărit în toată splendoarea lor și fațadele clădirilor. Așadar, o resurrecție a vizualului pe toate planurile, care cred că a așezat deja orașul în avanpostul acestei zone.

Și celelalte arte au excelat. Fiecare cu momentele ei de glorie. Să nu uităm minunatele spectacole de teatru sau de balet din sălile consacrate și din spațiile neconvenționale. Și muzica: acele concerte memorabile, datorate marilor dirijori Cristian Măcelaru și Gabriel Bebeșelea. Sau literatura, cu invitații ei de marcă, laureați ai Premiului Nobel, scriitori străini și români, invitați ai Universității de Vest din Timișoara. Sau Festivalul internațional de literatură, FILTM.

Ați făcut parte din echipa proiectului *Timișoara. Harta secretă: oameni și locuri*. Cum a apărut proiectul? Și cum a fost primită seria de documentare?

Și acest proiect și-a găsit în 2023 momentul optim de realizare. E vorba despre o documentare foarte veche, pe care am făcut-o în arhive în anii 70, prin care, cu ochi de jurnalist, dar și de prozator, am descoperit lucruri ieșite din comun. Oameni, întâmplări, locuri, neconsemnate în paginile Marii Istorie a orașului sau Banatului. Le-am extras, le-am prelucrat și le-am publicat acum aproape 50 de ani în revista *Orizont*. Noroc că nu am aruncat fișele de documentare și tot ce am strâns atunci. Iar acum a apărut această ocazie fericită de a putea propune un proiect cu 12 filme documentare. L-am pornit la UVT, cu Alexandru Condache, coordonator de proiecte culturale, iar apoi, cu susținerea Casei de cultură a municipiului și a UVT, a început producția filmelor împreună cu Cristian Văduva, Alexandru Pascu, Ovidiu Hrin și Silvia Hrin, o echipă căreia i s-a alăturat regizorul Titus Muntean. Premierile au fost găzduite de minunata echipă de la Cinema Victoria, iar sălile au fost pline până la refuz. Apoi filmele au intrat în circuitul național

și internațional prin Televiziunea Română. Am avut proiecții în cele mai diverse comunități: în licee, în spații culturale din cartiere, în corporații. Dar și la Cracovia, Wrocław sau Viena. Anul acesta vom ajunge probabil la Praga și Bratislava. Am făcut și tururi ghidate, care se încheiau cu câte o proiecție, pentru că ele urmăreau, practic, firul poveștii din film. Este un proiect care sperăm să continue.

Știu că unul dintre marile dvs. proiecte, probabil cel mai mare dintre ele, a fost cel de cercetare a literaturii și, implicit, a istoriei Europei Centrale. Unde se situează Timișoara și Banatul pe această hartă? Ce fel de spațiu cultural descriu ele?

E deja un an de când a apărut *Dicționarul romanului central-european din secolul XX*, pe care l-am coordonat. El e un produs timișorean. Nu chiar sută la sută, pentru că în colecțivul de 90 de cercetători sunt și colegi de la București, Iași, Cluj și din străinătate, dar șaptezeci la sută din echipă e din Timișoara. Nu putea să apară decât la Timișoara așa ceva și am argumentat de ce: Banatul istoric și, cu precădere, cel din România, este, într-un fel, o Europă Centrală în mic. Este varianta fericită, solară, luminoasă a acestei alte Europe, fără conflicte, cu o coabitare pașnică. Cele două proiecte, *Dicționarul* și filmele, chiar dacă par foarte diferite, se leagă, pentru că Timișoara își valorifică prin munca noastră toată diversitatea ei culturală.

Unde vă mai întâlnim anul acesta și la ce alte proiecte lucrați?

Chiar acum îmi revăd o parte din munca de jurnalist cultural: selectez, pentru un volum, cele mai semnificative interviuri pe care le-am luat unor mari personalități literare românești și internaționale. Apoi, refac complet prefața *Dicționarului*, ca să o transform într-o carte de sine stătătoare. Ce o să mai fac? Tururi ghidate, ieșiri în public, lansări de carte, conferințe, orele de la Universitatea din București și, probabil, alte filme. Va fi un alt an plin.

Noi pași înspre reabilitarea Liceului Teoretic J.L. Calderon

Clădirea de școală gimnazială a Liceului Teoretic J.L. Calderon urmează să fie reabilitată. Lucrările vor reduce costurile de încălzire la jumătate, iar elevii vor studia în condiții mai bune.

Liceul Teoretic J.L. Calderon

Primăria face noi pași înspre implementarea proiectului. De curând a fost semnată documentația tehnico-economică pentru re-

abilitarea energetică a clădirii.

Suma necesară pentru a crea o infrastructură energetică nouă, eficientă, unde costurile

Sușținem șahul în școală

La sfârșitul lunii ianuarie, în Sala de Consiliu a Primăriei Timișoara, 100 de mici șahiști au luat startul într-o întrecere a minții, pasiunii și strategiei. Elevii au participat la un concurs ce a marcat lansarea proiectului Șah în școală.

Competiția a reprezentat prima etapă a proiectului, care va fi urmată în primăvară de încă un concurs cu 300 de elevi. În iunie, la

Competiția de lansare a proiectului Șah în școală

etapa finală, organizatorii își propun să implice 500 de copii.

De asemenea, se vor derula programe de formare și cu profesorii, care vor disemina informațiile legate de proiect și vor încuraja copiii să opteze pentru acest sport.

„E doar prima etapă dintr-o strategie mai largă de a crește numărul copiilor șahiști din Timișoara în parteneriat cu Asociația Șah în școală. Câtă seriozitate și inteligență au copiii noștri români!

Recunosc că am crescut fără să învăț să joc șah. Câțiva mici șahiști de grădiniță și școală primară m-au ajutat cu primele mele mutări. Le mulțumesc!”, a spus Dominic Fritz, primul orașului.

CIFRA
LUNII

235.105.270

lei este suma alocată educației din bugetul local, în 2024. Cei mai mulți bani investiți în modernizarea și extinderea școlilor și grădinițelor din istoria orașului.

pentru încălzirea clădirii se reduc cel puțin la jumătate, este de 8 milioane de lei. În urma investiției, 450 de copii care învață în această clădire vor beneficia de confort termic sporit și de condiții mai bune de școlarizare. Proiectul prevede renovarea energetică a clădirii, montarea a 60 de panouri fotovoltaice, refacerea tencuiei, tâmplăriei, instalației electrice și termice, a trotuarelor și a spațiilor verzi etc.

5,8 milioane de lei din totalul investiției reprezintă cheltuielile eligibile, finanțate prin PNRR, iar 2,2 milioane de lei, contribuția primăriei. Clădirea vizată de investiție se află pe strada C. Salceanu, nr. 11.

Următorii pași sunt: finalizarea proiectului tehnic, obținerea autorizației de construire și lansarea licitației pentru execuție.

Municipalitatea timișoreană susține logistic proiectul și are în vedere dotarea școlilor cu table de șah, pentru a facilita accesul la acest tip de sport.

Ne dorim creșterea calității actului educativ în toate școlile din oraș, atât prin investiții în infrastructura școlară, cât și prin diversificarea activităților care stau la dispoziția elevilor, pentru a le asigura o dezvoltare completă și armonioasă.

Informații suplimentare cu privire la posibilitatea de înscriere și despre derularea concursurilor sunt disponibile pe pagina de Facebook a evenimentului - <https://www.facebook.com/sahinscoala.ro> sau pot fi solicitate la adresa de e-mail sahinscoala@gmail.com.

5 ani fără impozit pentru primii proprietari de clădiri istorice reabilitate

Proprietarii care au finalizat anul trecut reabilitarea clădirilor istorice în care locuiesc, nu vor mai plăti impozit în următorii cinci ani. Primăria Timișoara a aprobat primele dosare, pentru proprietarii de pe strada Eugeniu de Savoya nr. 11 și din Piața Petru Rareș nr. 1.

Scutirile de la plata impozitului pe clădirile istorice se acordă proprietarilor care și-au renovat imobilul în anul precedent. Această facilitate mai poate fi solicitată până în data de 31 martie 2024. Cererea se depune la Registratura Municipiului Timișoara (fizic, la camera 12, C. D. Loga nr. 1 sau online la adresa primariatm@primariatm.ro), împreună cu documentația completă.

Scutirea în cauză se aplică pe o perioadă de cinci ani consecutivi, începând cu data de 1 ianuarie a anului fiscal următor celui în care a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor, cu condiția ca beneficiarii să respecte anumite cerințe.

„Le mulțumesc tuturor proprietarilor de clădiri istorice care păstrează vie moștenirea arhitecturală superbă a Timișoarei și au grijă de clădirile lor. În ultimii ani, tot mai multe clădiri și-au recuperat frumusețea de altădată, fapt care contribuie la atractivitatea orașului. Avem mai multe mecanisme prin care impulsivăm acest proces de punere în valoare a

Clădirea de pe strada Eugeniu de Savoya nr. 11

patrimoniului nostru arhitectural. Încurajăm proprietarii prin scutiri de impozite, consiliere gratuită și sprijin financiar, prin biroul nostru din Traian. Dar avem și un mecanism de supraimpozitare pentru cazurile în care proprietarii lasă în paragină clădirile istorice. Sper ca în perioada următoare să aprobăm tot mai multe cereri de acordare a scutirii la plata impozitului”, a spus primarul Timișoarei, Dominic Fritz.

Măsura vine ca o recompensă acordată

proprietarilor care depun eforturi financiare consistente pentru a-și îndeplini obligațiile de întreținere, protecție și punere în valoare a clădirilor pe care le dețin.

Pentru mai multe informații și clarificări, vă puteți adresa Compartimentului Reabilitare Cartiere Istorice, din Piața Traian, strada Ștefan cel Mare, nr. 2, la telefon 0752.224.171/0374.555.160, marți și joi, în intervalul orar 10:00 - 16:00 sau prin e-mail, la adresa reabilitare.monumente@primariatm.ro.

Iluminat public modern pe 64 de străzi din Timișoara. Proiecte similare în derulare pentru alte 100

Iluminat public modern

Cetățenii Timișoarei se vor bucura în scurt timp de străzi mai luminoase și mai sigure, în tot orașul. Primăria a lansat licitația pentru

prima etapă a proiectului de modernizare a sistemului de iluminat public. Vor fi înlocuite corpurile de iluminat actuale cu unele economice, cu sistem de telegestiune, pe 64 de străzi. Sistemul de iluminat va fi modernizat anul acesta pe alte 100 de străzi.

Durata contractului de finanțare pentru prima etapă e de 18 luni, iar valoarea totală este de 14,7 milioane lei, TVA inclus. Din această sumă, 6 milioane de lei reprezintă finanțarea acordată de AFM, iar restul provine de la bugetul local. Dacă nu vor exista contestații la licitație, execuția ar putea începe în vară.

„Investim în modernizarea iluminatului public, tocmai pentru a rezolva multe probleme pe care le avem la acest capitol. Am lucrat la înlocuirea rețelei pe marile bulevarde, pe Aradului, Torontalului, Sever Bocu, Bogdăneștilor sau Cetății. Cu noua investiție vom avea lucrări de modernizare nu doar pe străzile principale, ci și pe cele din cartiere. Pregătim schimbarea iluminatului public pentru alte 68 de străzi și 24 de artere majore. Ținta noastră e să avem străzi mai sigure și să

reducem semnificativ factura la curent, cu până la 70%”, a spus primarul Timișoarei, Dominic Fritz.

Etapă a doua de modernizare a iluminatului public cuprinde alte 68 de străzi, iar proiectul se află în faza de obținere a avizului Comisiei Tehnico-Economice, iar apoi al Consiliului Local. Va urma licitația pentru proiectare și execuție. Valoarea estimată a investiției este de peste 11 milioane de lei, TVA inclus.

În ultima etapă se va moderniza iluminatul stradal pe 24 de artere majore. Momentan se lucrează la actualizarea studiului de fezabilitate, urmând ca proiectul să demareze în acest an, cu fonduri de la bugetul local. Valoarea proiectului este de 1 milion de lei, TVA inclus.

Noile corpuri de iluminat vor fi cu 70% mai eficiente iar consumul se va reduce cu 2.300 MWh/an.

Sistemul de telegestiune oferă numeroase avantaje: controlul intensității de la distanță, alerte în caz de defecțiuni, treceri de pietoni și artere mari mai puternic iluminate și ajustarea automată a intensității pe parcursul nopții.

Bulevardul Cetății, o arteră modernă și funcțională. Tramvaiele 4 și 7 și-au reluat circulația

Unul dintre cele mai mari proiecte de infrastructură din Timișoara s-a încheiat cu succes: Bulevardul Cetății a devenit o arteră modernă și funcțională. După trei ani de pauză, tramvaiele liniilor 4 și 7 și-au reluat circulația.

Artera a trecut printr-un amplu proces de reabilitare, de la infrastructura de utilități din subteran, până la liniile înierbate de tramvai. Au fost amenajate patru benzi de circulație rutieră, trotuare, piste de biciclete și spații verzi. Acum că ultimul pas a fost făcut și tramvaiele circulă din nou în această zonă, cetățenii se pot bucura de toate beneficiile aduse de proiectul de modernizare.

„După trei ani de șantier, tramvaiul merge din nou pe Bulevardul Cetății. Vreau să mulțumesc în primul rând tuturor

celor care locuiesc în cartier, pentru că știu că a fost un șantier greu, dar necesar. (...) E un proiect care a început acum 15 ani, când, în decembrie 2009, primarul Ciuhandu a aprobat Studiul de fezabilitate în Consiliul Local. Sunt mândru de echipa care a tras tare în ultimii trei ani să-l transforme din hârtie în realitate, așa cum au așteptat foarte mulți timișoreni”, a spus Dominic Fritz, primarul orașului, la inaugurarea circulației tramvaielor.

Tramvaiele liniilor 4 și 7 vor circula pe următoarele trasee:

Linia 4: Calea Torontalului (Ciocanul), Matei Basarab, Amforei, Gheorghe Lazăr, Balta Verde, Bogdăneștilor, Circumvalațiunii, Piața 700, Spitalul de copii „Louis Turcanu”, Catedrala Mitropolitană, Piața Maria, Parc Doina, Piața Nicolae Bălcescu, Memorandumului, Drubeta,

Bulevardul Cetății după încheierea proiectului de modernizare

Salcânilor, Calea Martirilor, Spitalul Județean, Bd. Sudului, AEM.

Linia 7: Calea Torontalului (Ciocanul), Matei Basarab, Amforei, Gh. Lazăr, Balta Verde, Bogdăneștilor, Circumvalațiunii, Piața 700, Spitalul de copii „Louis Turcanu”, Catedrala Mitropolitană, Piața Maria, Parc Doina, Piața Nicolae Bălcescu, Memo-

randumului, Drubeta, Mareșal Averescu (Lidia), Mureș, I.P. Pavlov, Progresul (Aluniș), Emil Zola, Izlaz, Chișodei, Piața Veteranilor, Transilvania, Banatul, Dâmbovița.

Valoarea totală a proiectului este de 110,8 milioane de lei, din care peste 66,6 milioane de lei provin din fonduri europene.

Noua parcare din zona Clăbucet

Parcare modernă și spații verzi în zona Clăbucet din Calea Șagului

Locuitorii din zona Clăbucet, Calea Șagului, au acum la dispoziție o nouă parcare, cu 50 de locuri. Aceasta a fost amenajată în locul unor garaje vechi, care au fost demolate. Totodată, în același loc au fost amenajate mai multe spații verzi și de agrement. Nici bicicliștii nu au fost uitați.

La intersecția Clăbucet - Vulturilor, Primăria Timișoara a amenajat o parcare modernă cu dale de beton pentru înierbare, cu zonă pentru pubele și a plantat 20 de arbori de talie medie. Tot aici va fi amplasată și o parcare securizată pentru bicicliști.

„A fost un proiect pe care l-am făcut în dialog cu timișorenii care locuiesc în această zonă. Așa am reușit să facem o amenajare în care e loc pentru toată lumea: și șoferi, și bicicliști, dar și copiii și seniorii care au nevoie de zone

verzi. În zona Clăbucet, aceasta este a treia parcare pe care am amenajat-o. Are dale ecologice, arbori pentru umbră vara și un spațiu pentru colectarea deșeurilor”, precizează primarul Timișoarei, Dominic Fritz.

În plus, canisita veche e în curs de a fi înlocuită cu o canisită mai mare. Urmează, de asemenea, ca spațiul verde care întregeste parcul să fie amenajat cu alei, iluminat pietonal și arbori. Parcul este vizat și el pentru instalarea iluminatului public.

Pasajul din Freidorf: De la „piesă de muzeu” la infrastructură modernă

Pasajul Slavici-Polonă din Freidorf, o arteră vitală pentru traficul spre zona industrială, zona Polonă și localitățile învecinate, se pregătește să intre în șantier pentru o reabilitare completă. Ani de zile neglijat, pasajul este în stadiu avansat de degradare, cu gropi, denivelări și trotuare deteriorate.

Lucrurile se vor schimba radical după reabilitare. Pasajul va fi complet demolat și reconstruit, cu trei poduri noi, o șosea modernă de 2 km, trotuare și piste pentru biciclete. De asemenea, vor fi modernizate rețelele edilitare, sistemul de iluminat public, rețeaua de gaz, apă și canalizare. Nu vor lipsi zonele verzi, care vor contribui la un aspect modern și primitor.

lucru, după llicitația pentru proiectul tehnic și execuție. Sunt prevăzute 3 luni pentru proiectare și 12 luni pentru execuție. Pasajul care asigură accesul atât spre zona industrială, cât și zona Polonă și localitățile învecinate este extrem de degradat și trebuie refăcut în întregime, nu doar de reparații. Ani de zile a fost uitat piesă de muzeu în oraș și nu s-a investit. Începem o investiție complexă, practic ridicăm trei poduri noi”, subliniază viceprimarul Ruben Lațcău.

La finalul investiției, drumul spre zona industrială, zona Polonă și localitățile limitrofe va fi mai rapid și mai sigur. Carosabilul modern, trotuarele și pistele pentru biciclete vor reduce semnifica-

Pasajul Slavici - Polonă

„Cu un cost estimat la aproape 95 de milioane de lei, pasajul din Freidorf, va intra, cel mai probabil, la final de an în

tiv riscul accidentelor, iar amenajarea zonelor verzi va contribui la îmbunătățirea calității aerului și la reducerea poluării.

Karatiștii Denis Iovescu și Kevin Luca, cei mai buni sportivi ai județului

Timișorenii Denis Iovescu și Kevin Luca sunt cei mai buni sportivi din județ, în topul neolimpic. Amândoi practică karate de când erau copii și vorbesc cu pasiune despre acest sport, despre beneficiile și avantajele unui sportiv, dar și despre provocările întâlnite.

„Pentru mine sportul înseamnă totul”

Denis Iovescu

Denis se află pe locul întâi în clasament, este profesor de educație fizică și sport și antrenor de karate la început de drum. Medaliiile obținute de-a lungul timpului se datorează determinării și nenumăratelor antrenamente - șapte pe săptămână, uneori câte două la zi. A obținut titlul de campion mondial și european în 2022 și în 2023. În 2023 a luat trei medalii de aur și o medalie de bronz la Campionatul European, iar la Campionatul mondial - două medalii de aur. Este al treilea an consecutiv când e declarat cel mai bun sportiv în topul neolimpic realizat de DJS Timiș.

„Am început să practic karate în clasa întâi. Țin minte că eram în clasă și a venit antrenorul meu, Bede Laszlo Arthur, a împărțit niște pliante. Am încercat înainte judo, dar nu mi-a plăcut așa mult, dar eram pasionat de artele marțiale și am zis să văd cum e și la karate. M-a prins de la primul antrenament, mi-a plăcut foarte mult. Antrenorul meu a știut să facă antrenamentele foarte captivante, atmosfera a fost foarte frumoasă în sală, colegii au fost altfel. Am același antrenor de când am început, de la șapte ani până acum, la aproape 24. Avem o relație strânsă, bazată pe încredere și pe respect”.

Dar viața de sportiv nu este una ușoară. Antrenamentele sunt solicitante iar marele neajuns sunt banii, care ajung cu greu în conturile sportivilor români. Denis spune însă că face ceea ce îi place și asta îi aduce mulțumire și satisfacție.

„Este foarte greu să faci performanță, pentru că noi nu suntem sportivi profesioniști, ci amatori. Plătim totul din banii noștri. Singura susținere pe care o avem e din partea clubului. Celor

care suntem în lotul național, Federația Română de Karate ne mai plătește deplasările, dar suplimentele, antrenamentele, toate sunt plătite din banii mei.

Nici antrenamentele nu sunt ușoare. Fac antrenamente de pregătire fizică și tehnico-tactice. E foarte solicitant. Ies de la lucru la ora patru, la patru jumate am primul antrenament de forță, fac o oră pe drum, fac karate și ajung acasă seara la ora nouă. Nu e ușor, dar pentru mine sportul înseamnă totul. Acesta e felul meu de a trăi. În fiecare zi a vieții mele eu practic sport. Nu există nici o zi în care eu să stau degeaba. Sportul îmbunătățește calitatea vieții, ne ajută să fim mai sănătoși și, totodată, să excelăm și la celelalte capitole ale vieții”.

„E destul de greu să faci sport de performanță în România”

Kevin s-a clasat pe locul II în clasamentul DJS. Pentru el, dragostea pentru karate a venit în timp, după mai multe antrenamente și reușite. La 11 ani era deja campion mondial la juniori. Mai recent, în 2022, la Campionatul mondial de karate de la Cluj a obținut patru medalii de aur, în 2023 la Campionatul mondial de karate din Miami a obținut patru medalii de aur. Tot în 2023, a obținut patru medalii de aur la Campionatul european de karate din Firenze, Italia. „Nu am avut de la început o pasiune pentru karate. Prima dată m-a dus mama mea la antrenamente. A văzut un afiș cu antrenoarea mea și m-a întrebat dacă vreau să fac ceva sport. Ea s-a gândit să mă ducă la un sport unde să învăț autoapărare și

Kevin Luca

disciplină. Am mers constant și a început să îmi placă. Am mers la prima competiție, am luat locul I și de acolo au început să crească numărul de antrenamente, de competiții și de medalii. Am început să merg la competiții mai grele, internaționale, iar de la 16 ani fac parte din lotul sportiv de karate al României”.

Se antrenează zilnic, de luni până vineri și, în plus, este pompier la Inspectoratul pentru Situații de Urgență Timiș. Astfel reușește să depășească dificultățile de natură financiară, care sunt un impediment și o realitate pentru sportivii de performanță din România.

„E destul de greu să faci sport de performanță în România. Nu suntem plătiți deloc, aștept niște bani de patru, cinci ani. Trebuie să și lucrez, sunt cadru militar la Detașamentul 1 de pompieri Timișoara. Muncesc în ture de zi și de noapte, merg obosit la antrenament și nu mai dau același randament ca într-o țară în care oamenii sunt plătiți doar să facă sport, stau acasă, se odihnesc, au două antrenamente pe zi, trei mese asigurate, proteine și suplimente alimentare. Sigur, sportul se împacă foarte bine cu meseria mea. Mă ajută foarte mult la serviciu să fiu bine pregătit fizic și mi-a fost extrem de folositoare disciplina de la antrenamente”, relatează Kevin.

Prima sa antrenoare a fost Alexandra Corbeanu, despre care spune că e ca o a doua mamă pentru el. „Mă cunoaște de la cinci ani. Mergeam împreună la competiții, mă susținea și mă susține în continuare. Chiar dacă acum nu mai vine cu mine la competițiile internaționale, se uită live de acasă și îmi scrie. Eu acum mă antrenez la altă sală, la Cătălin Paul Costinaș, care este, de asemenea, un om de nota zece. După ani de antrenamente, se creează o legătură strânsă cu antrenorii. Avem foarte multe amintiri frumoase împreună, din competiții, poze la care ne uităm cu drag”.

Cu bune și cu mai puțin bune, sportul este marea sa pasiune. Spune că l-a ajutat să aibă o viață echilibrată, iar antrenamentele zilnice îl ajută să se simtă foarte bine, sănătos - „E o oboseală extrem de satisfăcătoare.” O zi în care nu merge la antrenament este „o zi în care parcă am uitat să fac ceva”. „Unul dintre cele mai frumoase lucruri e că prin sport vizitezi foarte multe locuri noi. Am fost în Miami, în Danemarca. Până la urmă cu asta rămâi. Viața de sportiv e foarte scurtă. Se poate încheia chiar mâine, printr-o accidentare”, ne mai spune Kevin.

Anul acesta, atât Denis, cât și Kevin, se pregătesc pentru Campionatul Mondial de Karate, care va avea loc în Monterrey, Mexico. Le urăm succes și cât mai multe reușite.

Ciclistul Attila Malnasi din Timișoara, noul vicecampion balcanic la Cyclocross

Cicliștii clubului Velocitas au participat cu succes la Cupa națională de cyclocross, sezonul 2023-2024, Vatra Dornei CX Cup 2024, care a marcat și prima ediție a Campionatului Balcanic de CX. Sportivii au adus acasă locuri pe podium și recunoașterea meritată a performanțelor lor excepționale.

Competiția a avut loc în 20 ianuarie la Vatra Dornei, județul Suceava și în ciuda condițiilor dificile, cu un traseu acoperit în totalitate cu zăpadă, cicliștii timișoreni au demonstrat reziliență și determinare. Ei au ocupat poziții de frunte în clasamentele competiției. Attila Malnasi s-a clasat pe locul întâi la CN CX 2023-2024 la categoria Elite M, dar și pe locul al doilea în Campionatul Balcanic CX. De ase-

menea, Eduard Jula s-a clasat pe locul 1 CN CX 2023-2024, categoria Youth B M, iar Georgian Grec a ocupat locul întâi la CN CX 2023-2024, categoria Master 1 M.

La Cupa națională de cyclocross, sezonul 2023-2024, Vatra Dornei CX Cup 2024, au mai participat și Ștefan Bocșan, care a câștigat locul 3 la categoria Youth A M, Paul Muntean, locul 2 la categoria Master 1 M și Tiberiu Nagy,

Attila Malnasi pe podium

locul 2 la categoria Master 2 M.

„Felicitări cicliștilor Velocitas pentru rezultatele extraordinare obținute în aceste competiții și pentru reprezentarea de excepție a clubului și a orașului Timișoara în lumea ciclismului național și internațional! Ne mândrim cu voi!”, a transmis CS Velocitas Timișoara.

Căldură în casele mai multor familii nevoiașe din Timișoara

Mai multe familii nevoiașe din Timișoara vor avea căldura asigurată în case până la finalul perioadei reci. Acest lucru este posibil printr-un parteneriat între Primărie, Horticultura S.A. și Direcția de Asistență Socială.

Vrem să valorificăm fiecare resursă care poate aduce un plus de confort celor cu care viața nu a fost foarte darnică. Astfel, lemnele rezultate din toaletarea arborilor din oraș sunt donate unor familii cu greutăți financiare. 30 m³ de lemne vor ajunge la cinci familii, care necesită ajutorul nostru imediat. Fiecare familie va primi câte un transport de 6m³ de lemne.

„Ne-am bucurat pentru că mai avem foarte puține lemne”

Ajutorul este menit exclusiv celor mai vulnerabili membri ai comunității, înscriși la Serviciul Beneficii Sociale și monitorizați constant de asistenții sociali. Printre aceștia se numără și familia L., de pe strada Sacului. Doamna Zita locuiește împreună cu soțul ei, cei cinci copii și doi nepoți, în cele trei camere încălzite de care dispun. Lemnele sunt pe terminate, iar cele pe care le vor primi îi va ajuta să treacă cu bine de perioada rece.

„Ne-au sunat de la social și ne-au spus de ajutorul acesta. Ne încălzim cu sobă pe lemne și ne-a picat tare bine, chiar ne-am bucurat, pentru că nu mai avem. Vă pot arăta ce ne-a mai rămas. Am mai cumpărat, dar lemnele s-au scumpit foarte mult, am mai și primit și așa am reușit să ne descurcăm până acum. Facem foc în trei camere, pentru că avem copii, avem nepoți mici. Și așa în bucătărie nu avem căldură”, a spus Zita.

Lemnele familiei L. erau pe terminate

Un alt transport de lemne va ajunge în curtea familiei V., care locuiește, de asemenea, pe strada Sacului. Soții V. au o fetiță de trei ani și se încălzesc tot cu sobă pe lemne.

„Ne încălzim la sobă cu lemne. Soțul lucrează cu ziua și a mai adus lemne de acolo, scânduri, ce a primit, dar a trecut tare greu iarna asta. Avem o fetiță de trei ani, trebuie să facem cât de cât căldură în casă. Chiar dacă peste zi nu fac tot timpul focul, noaptea trebuie, pentru că e încă frig. Ne-am bucurat când ne-au sunat și ne-au spus că o să ne aducă lemne, pentru că mai avem foarte puține. Suntem o familie de oameni necăjiți, nu avem

nici curent, nici apă, orice ajutor e binevenit. E nevoie de tare multe: scutece la fetiță, lapte, trebuie să și mâncăm. Ne descurcăm greu”, a precizat Sorina V.

Această inițiativă reprezintă un exemplu de cum ne putem uni forțele pentru a face față provocărilor sociale. Parteneriatul dintre Primăria Timișoara, Societatea Horticultura S.A. și Direcția de Asistență Socială demonstrează atât angajamentul față de mediu prin gestionarea sustenabilă a spațiilor verzi, cât și responsabilitatea socială în susținerea celor mai vulnerabili membri ai comunității noastre.

Transport în comun gratuit pentru persoanele cu dizabilități

Persoanele cu handicap grav și accentuat, asistenții personali și însoțitorii lor, vor putea circula gratuit cu toate mijloacele de transport în comun din Timișoara.

Însoțitorii pot călători gratuit pe baza legitimației eliberate de DGASPC Timiș, nominală, netransmisibilă și valabilă pe perioada de încadrare în grad de handicap, sau pe baza cardului eliberat de STP Timișoara.

Plata lunară pentru transpor-

tul urban gratuit va fi gestionată de Direcția de Asistență Socială (DAS) a Municipiului Timișoara, suma totală pentru anul 2024 fiind de 728.520 lei.

Servicii publice accesibile tuturor

Primăria Municipiului Timișoara continuă să acceseze serviciile publice pentru toți locuitorii orașului. S-a aprobat preluarea integrală de către DAS Timișoara a serviciului de transport adaptat gratuit, destinat persoanelor cu dizabilități locomotorii. Acest serviciu gratuit, desfășurat cu mașini adaptate, este accesibil persoanelor cu dizabilități locomotorii sau cu afectări cognitive sau vizuale care împiedică utilizarea mijloacelor de transport urban în condiții de siguranță.

De asemenea, pensionarii cu domiciliul în Timișoara, indiferent de cuantumul pensiei, beneficiază de transport public gratuit în oraș.

Construim o hală pentru mentenanța noilor tramvaie

Noile tramvaie, model Bozankaya

Primăria Timișoara înnoiește flota de transport public. 23 de tramvaie noi circulă deja pe străzile orașului, iar alte 17 vor sosi anul acesta. Pentru a putea fi întreținute corespunzător, Primăria a lansat licitația pentru construcția unei noi hale de mentenanță. Aceasta va fi realizată la standard european, în incinta

depolului din zona Dâmbovița.

Noua hală va avea o lungime de 87,5 de metri, oferind spațiu pentru lucrări de întreținere simultană la mai multe tramvaie și va fi izolată termic. Echipele de întreținere vor putea lucra în condiții mai bune pe timp de iarnă, hala fiind încălzită. Aceasta va dispune de toate instalațiile necesare pentru buna întreținere a tramvaielor noi (pod ruland, strung de bandaj, elevatoare).

Reamintim că Primăria a câștigat o finanțare record de 75 de milioane de euro pentru înnoirea flotei de transport cu 17 tramvaie noi, 30 de autobuze electrice și 33 de troleibuze cu motor electric. Până în acest moment, Primăria a achiziționat 23 de tramvaie noi, model Bozankaya, și 44 de autobuze electrice, model Karsan prin Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020.

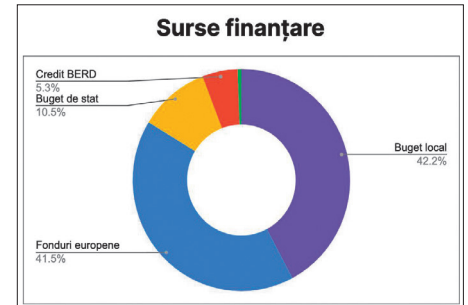
Valoarea totală a investiției este de 8,7 milioane de lei, TVA inclus.

Proiectul de buget al Timișoarei: cifre record pentru educație, sănătate, întreținerea parcurilor și a spațiilor verzi

Bugetul propus de Primăria Municipiului Timișoara pentru 2024 este de 2,5 miliarde de lei, în creștere față de anul trecut. Continuăm evoluția dinamică din 2023, când s-a investit o sumă record, de 635 de milioane de lei, în dezvoltarea orașului.

Banii se vor împărți, aproape în mod egal, între funcționarea serviciilor publice (49% din bugetul local) și dezvoltarea orașului (51% din buget).

fost majorată cu 17%, până la aproape 64 de milioane de lei. Totodată, cele 63 de milioane de lei prevăzute pentru învățământ (reparații, plata utilităților, consumabile, bunuri și servicii pentru școli și grădinițe) reafirmă angajamentul Primăriei de a asigura un mediu educațional modern. Secțiunea de funcționare include și aproape 30 de milioane de lei pentru iluminatul public, dar și o sumă ce depășește 70 de milioane de lei pentru reparații străzi și trotuare, amenajări de locuri de parcare. Susținem în continuare viața culturală și după

O parte din bani se duc către investiții care sunt deja în derulare: liceele Waldorf, Ungureanu sau Lenau, bulevardul Vidrighin, pasarela Gelu, Clinica de Balneologie, Clinica ORL, corpul B al Spitalului de Copii sau cinematografele Studio și Dacia.

Cu un buget record pentru educație, de peste 235 de milioane de lei, Primăria asigură bani și pentru investiții noi, precum Creșa din Bucovina, Școala gimnazială nr.1 din Fabric, Școala gimnazială arondată Liceului Calderon, Liceul Ana Aslan, Colegiul Henri Coandă, Liceul Alimentar și Campusul Dual, ultimele cu finanțări din PNRR și termen de finalizare în 2026.

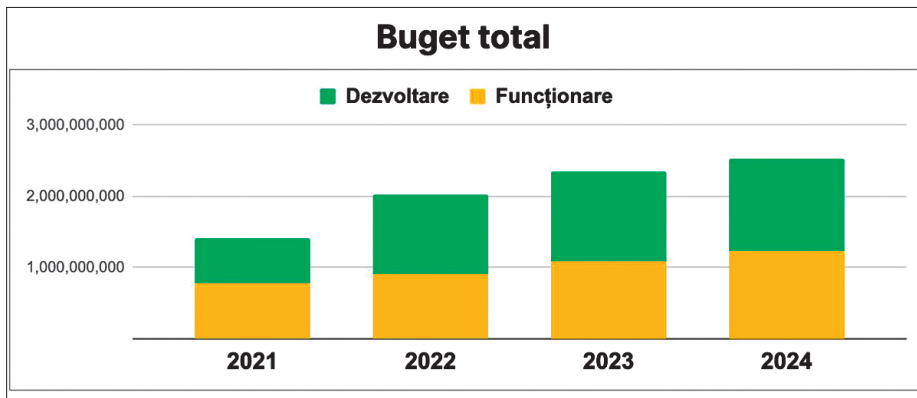
În domeniul sănătății, dintr-un buget total de peste 46 milioane de lei, aproape 12 milioane de lei sunt pentru dotarea cu echipamente necesare pentru tratamentul și îngrijirea bolnavilor.

Tot la capitolul investiții noi se află și stadionul „Arena Eroii Timișoarei” de pe Calea Buziașului, a cărui construcție va începe în perioada imediat următoare. Pentru ridicarea stadionului cu 10.101 locuri, în bugetul pe 2024 este prevăzută o sumă de aproape 31 de milioane de lei.

De asemenea, în zona Polonă, în locul pasajului din Freidorf, care este extrem de degradat, se va construi un nou pod.

Pentru pasajul Solventul sunt alocate aproape 70 de milioane de lei, pentru pasarela Gelu peste 13 milioane de lei, iar pentru pasarela Îndrăgostiților 3,5 milioane de lei.

Sume importante din secțiunea dezvoltare sunt prevăzute și pentru modernizarea iluminatului public și pentru realizarea de parcuri etajate. Toate cifrele pot fi consultate pe site-ul Primăriei, accesând linkul: <https://buget.primariatm.ro>.

Sume importante vor fi investite în transport (43,4% din bugetul alocat dezvoltării orașului), educație (18,2%) și sănătate (11,8%).

„Am propus un buget echilibrat, care răspunde ambițiilor de dezvoltare ale Timișoarei și nevoilor din cartiere. Împărțim resursele orașului echitabil între buna funcționare a serviciilor publice ale orașului și investiții în viitor. Peste 40% din banii alocați dezvoltării Timișoarei vin din fonduri europene, cu precădere din banii din PNRR pe care i-am atras în ultimii doi ani”, a spus primarul Timișoarei, Dominic Fritz.

Bani pentru un oraș funcțional

1,23 miliarde de lei sunt prevăzuți pentru funcționarea orașului, mai precis pentru transport în comun, termoficare, curățenie, spații verzi, iluminatul public, ordinea publică, asistența socială, locuințe, cultură și sport.

„La secțiunea funcționare am alocat mai mulți bani pentru reparații trotuare, pentru plantări și întreținerea spațiilor verzi din cartiere și pentru o mai bună funcționare a iluminatului public. Sunt, de altfel, principalele capitole unde avem cele mai multe solicitări din partea timișorenilor. Continuăm să subvenționăm atât costul transportului public local, cât și sistemul de termoficare și să menținem costurile suportabile pentru timișoreni”, a precizat Dominic Fritz.

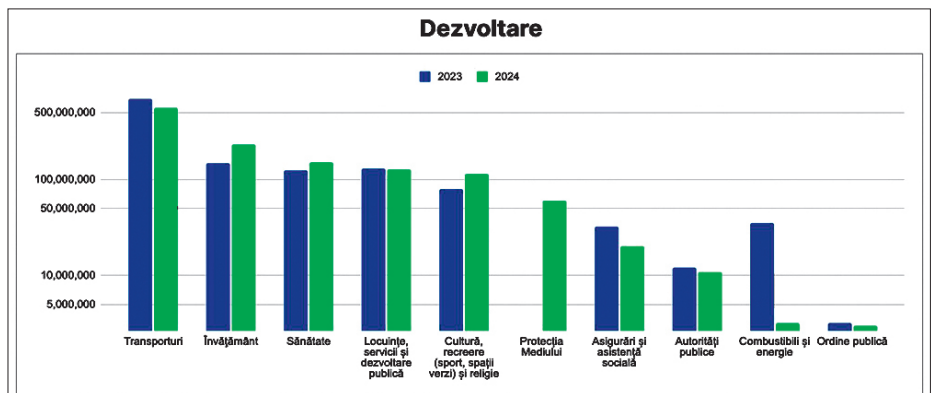
Din fondurile pentru funcționare pe care Primăria le are la dispoziție, 300 de milioane sunt propuse pentru subvențiile pentru căldură și transport în comun. O prioritate clară este întreținerea parcurilor și a zonelor verzi, pentru care sunt prevăzute peste 50 de milioane de lei, în creștere cu aproape 25% față de anul trecut. În plus, suma pentru salubritate a

succesul anului 2023 și am alocat pentru funcționarea acestui domeniu o sumă de aproape 138 de milioane de lei.

Investiții importante: noul stadion, un nou pod și modernizarea Pieței Traian

1,28 miliarde de lei sunt prevăzuți pentru dezvoltarea orașului. Această secțiune cuprinde sute de proiecte complexe dar și multe proiecte mai mici, ce vizează îmbunătățirea infrastructurii.

„Bugetul de dezvoltare reconfirmă prioritățile strategice pe care le avem pentru Timișoara. Cea mai mare creștere o avem la investițiile în educație, care reprezintă aproape 20% din bugetul de dezvoltare al orașului. Este cea mai mare sumă investită în modernizarea și extinderea școlilor și grădinițelor, din istoria orașului. Sunt bani cu care construim 84 de clase noi, 6 săli de sport în școli și schimbăm mobilierul în toate clasele din Timișoara. Anul acesta finalizăm 13 investiții în educație și începem alte 7”, mai adaugă Dominic Fritz.

Tur ghidat în Timișoara: o călătorie în timp, despre oameni, locuri și evenimente ce au marcat orașul

Turul revoluțiilor din Timișoara este o călătorie în timp, despre oameni, locuri și evenimente ce au marcat orașul. Participanții descoperă cele patru mari mișcări revoluționare la care orașul nostru a luat parte și lucruri mai puțin cunoscute din istoria urbei.

Am participat la cel mai recent astfel de tur ghidat. 30 de persoane, majoritatea locuitori ai orașului despre care ne doream să știm mai multe, am pornit în explorare, din Piața Maria. Ghidul acestei călătorii a fost Claudiu Preda, istoric și ghid turistic, despre care am aflat că provine dintr-o familie din Banat de la 1734 și că unchiul său, generalul Gheorghe Domășnean, a fost primul orașului în 1929. Ne-a avertizat de la bun început, mai în glumă, mai în serios, că va fi un tur mai academic. Nu ne-am pierdut entuziasmul și, într-adevăr, a fost o activitate inedită, cu folos, perfectă pentru o după-amiază de sâmbătă.

Prima oprire - „biserica lui Tókécs”

Ne-am oprit pe rând, lângă fiecare monument, clădire sau zonă care urmau să ne spună o poveste. Prima oprire a fost la Biserica Reformată Timișoara - Cetate. Poveștile revoluțiilor au început cu cea mai cunoscută și mai recentă dintre ele. Biserica din Piața Maria, numită și „biserica lui Tókécs”, locul din care a pornit scânteia răsturnării regimului comunist, stă mărturie celor întâmplate. Din păcate nu am putut intra, biserica fiind deja închisă. Grupul s-a oprit pe scări, după poarta de la intrare. Câțiva dintre participanți au rememorat acele clipe și au povestit secvențe trăite și văzute prin ochii lor. Domnul Nicu P. avea 35 de ani și spune că Revoluția a fost făcută de muncitori. Mai amintește câteva episoade la care a luat parte și alte detalii despre protestele din Europa și căderea zidului Berlinului. Îmi spune puțin mai târziu că e pasionat de istorie și are noroc că memoria îl ajută. O doamnă cere mai multe detalii despre desfășurarea exactă a lucrurilor. Se vorbește despre viața de dinainte de '89, despre programul emisiunilor și filmelor sârbești, copiat de mână, cu indigo și vândut prin școli. Cei mai tineri ascultă.

Legendă la legenda din Piața Maria

Apoi, am aflat mai multe despre istoria și legendele din jurul statuii Fecioarei Maria, din Piața Maria. Monumentul are legătură cu execuția lui Gheorghe Doja, despre care se spune că a avut loc în această

pieță, însă este doar o legendă. Conform documentelor de epocă, supliciu a avut loc în jurul castelului, arealul de acum al cinematografului Studio și al Hotelului Central.

Există o altă legendă care spune că încă din 1534 era aici o icoană a Fecioarei Maria. În timpul supliciuului lui Doja, călugării iezuiți ar fi văzut-o pe Sfânta Fecioară, însă în 1514 iezuiții încă nu existau. Despre acea icoană sau statuie de lemn se spune că ar fi existat până în 1837, când un căruțaș a trecut pe lângă ea și a răsturnat-o.

În 1865, prin Episcopia Catolică de Temesvar, aici a fost instalată o statuie a Fecioarei din piatră de nisip, din Bavaria.

Mai târziu, călugărițele Ordinului Notre-Dame vor aduce o nouă statuie, în 1877, realizată de renumita firmă Franz Mayer of Munich. Această statuie a fost înlocuită de actuala statuie, în 1906. Cel care a gândit întregul monument este László Székely. Statuia a fost realizată din marmură de Carrara de sculptorul maghiar Gyorgy Kiss, iar monumentul este realizat din granit belgian, de familia Tuner din Timișoara.

Despre Gheorghe Doja

În Parcul Gheorghe Doja aflăm că toate monumentele care îl întrușează sunt, la fel ca acesta, de mari dimensiuni. Era perceput ca un luptător masiv și puternic, mai ales după bătălia dintre căpeteniile creștinilor și osmanilor, din 28 februarie 1514, care a avut loc în apropierea Belgradului. În urma luptei cu Ali de Epeiro, căruia îi taie brațul și în final îl ucide, Doja devine foarte popular. Firul povestirii duce către o altă „revoluție” ce a ajuns la zidurile orașului.

Fiind apreciat de oamenii de rând, Doja a fost numit căpetenie de cruciadă. În acea perioadă, din cauza condițiilor grele, a suprataxării și a drepturilor tot mai reduse pentru cetățeni, Ungaria era ca un butoi de pulbere cu fitilul pus. Astfel, oastea organizată pentru cruciadă a devenit o armată de răsculați. După câteva victorii, atacul asupra Cetății Timișoara, unde se refugiase nobilimea, a eșuat. Gheorghe Doja a fost prins, torturat și executat în mod barbar.

Cantina 1MV

Din Parcul Gheorghe Doja, am

Turul ghidat a început în Piața Maria

plecat spre Cantina 1MV. Churchill, sfere de influență, regele, poporul, instaurarea comunismului în România și o altă mișcare revoluționară - revolta studenților din Timișoara împotriva regimului comunist. Inspirați de mișcările studențești din Ungaria, care au provocat o adevărată revoluție, și sătui de condițiile de viață sub ocupația sovietică, în 27 octombrie 1956 politehniștii aruncau cu mămăligă în pereții cantinei.

În 30 octombrie mișcarea începe în clădirea mare a universității, în Aula Magna. Mai apoi studenții s-au mutat în cantină, unde au avut loc discursuri publice împotriva sovieticilor și o serie de revendicări. Printre ei se afla și Ioan Holender, care ulterior a plecat din țară și a condus Opera de Stat din Viena pentru 19 ani. Mișcarea a fost înăbușită destul de repede, cu arestarea studenților care au condus revoltele.

Aflăm că în timpul acelor mișcări s-au tras, de fapt, la Timișoara, primele focuri de armă împotriva unor protestatari civili, la intrarea în căminul de la Medicină. Neoficial, unul dintre manifestanții anticomuniști a fost rănit mortal.

Ultima oprire, în piața Libertății

Ultima oprire a fost în centrul orașului, în Piața Libertății, unde am ascultat și discutat despre asediul Cetății Timișoarei. Conflictul militar dintre armata revoluționară maghiară și armata austriacă a

adus mari pierderi orașului. A durat aproximativ 100 de zile, nu se știe cu exactitate cât, și a fost cel mai traumatizant episod din istoria Timișoarei. Cetatea a fost bombardată în continuu de zeci de tunuri, dinspre zona cartierului Fabric, unde se aflau trupele maghiare. Toate clădirile au fost distruse de miile de proiectile lansate. Câteva clădiri au și astăzi ghiulele încastrate în ziduri.

Din cauza tifosului și a holerei au murit aproape 4.000 de oameni.

Claudiu ne spune despre o importantă relicvă care a tranzitat Banatul în timpul acestor evenimente - Sacra, Angelica, et Apostolica Regni Hungariae Corona, a treia cea mai veche coroană de încoronare din Europa. Fugind de trupele austriece, maghiarii se opresc la Caransebeș și încearcă să ascundă coroana. Au îngropat-o lângă Orșova, unde a stat până în 1853. Cufărul era căutat cu disperare pentru că Franz Joseph nu putea fi încoronat ca rege. Ce știe puțină lume e că după ce au fost găsite, mantia regală, mănușile și perna pe care era coroana au fost uscate într-o bucătărie.

Desigur, toate poveștile de mai sus nu cuprind decât puțin din farmecul istoriei parcurse pe urma revoluțiilor din Timișoara. Deși turul trebuia să dureze două ore jumate, am plecat spre casă după aproape patru ore, mulțumiți că am participat.

Turul ghidat a fost organizat de Visit Timișoara iar participarea a fost gratuită.

Știați că?

Clădirea Centrului de Cultură și Artă din Timișoara

În zidul clădirii Centrului de Cultură și Artă din Timișoara se află încastreată o ghiulea. Proiectilul a fost tras din zona cartierului Fabric asupra cetății, de către artileria asediatorilor din armata maghiară, în anul 1849.

O altă ghiulea se află în zidul Casei parohiale protestante din Piața Ionel I.C. Brătianu.

Sesizat/ rezolvat

Parcul de pe strada Cireșului

În părculețul de pe strada Cireșului din Ronaț era, până acum câteva zile, întuneric beznă. La solicitarea locuitorilor din zonă, împreună cu colegii de la STPT, am găsit soluții tehnice pentru a crește numărul corpurilor de iluminat de pe marginea parcului. De acum, parcul este pregătit să își primească vizitatorii la orice oră și să asigure un mediu sigur și agreabil pentru cei care vor să petreacă timp în natură.

Ilustrăm Timișoara prin ochii cititorilor. Așteptăm pozele voastre pe adresa de e-mail monitor@primariatm.ro.

Poza lunii

Se joacă din nou baschet la Uszoda

Fărșangul în comunitatea maghiară din Timișoara

Fărșangul este o sărbătoare încărcată de tradiție și semnificație pentru comunitatea maghiară din județ. E un obicei străvechi, serbat între Bobotează și Miercurea Cenușie, care marchează sfârșitul iernii și începutul postului Paștelui. În ciuda modernizării societății, tradiția Fărșangului a rămas vie. În satele bănățene, căminele culturale devin gazdele diferitelor activități și seri dansante.

Seară de bal, de Fărșang

În orașele din Timiș, tradiția Fărșangului a reinviat datorită ansamblurilor de dansuri populare și a unor organizații dedicate promovării și păstrării tradițiilor locale. În Timișoara, de exemplu, Asociația Kohezio este unul dintre principalii promotori ai sărbătorii. În fiecare an organizează carnavaluri și seri de bal, cunoscute drept „dacă-i bal, bal să fie...”.

Momentul central al sărbătorii - parada măștilor

Parada măștilor, momentul central al acestor festivități, adună participanți de toate vârstele și oferă un spectacol plin de culoare și veselie. Măștile și costumele sunt inspirate din personaje de poveste sau din tradiția locală: de

la preoți la mirese, de la moarte la stafii, varietatea costumațiilor este impresionantă și adaugă farmec și autenticitate acestei sărbători.

În ultimele zile ale carnavalului, „Coada Carnavalului”, comunitatea maghiară își ia rămas bun de la iarnă prin ceremonia de înmormântare a Fărșangului - se arde o păpușă de paie, ca simbol al încheierii sezonului rece și venirii primăverii.

Festivitatea rămâne un moment important în calendarul cultural al comunității, un prilej de celebrare și de reconectare, dar și un moment de împărtășire a acestei tradiții cu toți ceilalți, pentru că nu este bănățean care să nu fi participat vreodată la balul de Fărșang, alături de pretenii maghiari.

„Turist în Timișoara”

Carol Crowther, Marea Britanie

„Îmi este extrem de greu să comprim ce-mi place la Timișoara în câteva propoziții, mă gândesc la atât de multe aspecte!

În primul rând, căldura și generozitatea localnicilor.

Apoi, vizita la piață, cu legume-fructe atât de proaspete și vânzători atât de prietenoși!

Faptul că te poți mișca de colo-colo pe bicicletă mi se pare extraordinar!

Timișoara are atât de multe de oferit turiștilor! De la clădirile superbe și minunatele spații verzi, care arată grozav primăvara și până la oferta culturală atât de bogată!

Timișoara este o destinație turistică potrivită pentru toate vârstele. ”

Primăria Municipiului Timișoara

Adresa: Bulevardul C.D. Loga, nr. 1,
cod poștal 300030
Telefon: 0256 969

E-mail: primariatm@primariatm.ro,
monitor@primariatm.ro

Website: www.primariatm.ro
<https://sesizari.primariatm.ro>

Pre-pres & print:

Tipografia
ProdCom

Tiparul: S.C. TIPOGRAFIA PROD COM
Târgu-Jiu

Tel: 0253-21.29.91, Fax: 0253/218343
E-MAIL: tipografia.prodcom@gmail.com